

Imoralitatea statului

Mihail Bakunin

Teoria contractului social

”Omul nu este doar cea mai individualistă ființă de pe pământ, ci și cea mai socială”. Aceasta a fost cea mai mare greșeala din partea lui Jean Jacques Rousseau, să presupună că societatea primitivă a fost stabilită printr-un contract liber creat de sălbatici. Însă Rousseau nu a fost singurul care a susținut asemenea opinii. La fel ca și majoritatea juriștilor și scriitorilor moderni, indiferent dacă aparțin școlii kantiene sau ale altor școli individualiste și liberale, care nu acceptă ideea teologică bazată pe o societate creată prin dreptul divin, nici cele ale școlii hegeliene, susținătorii unei societăți mai mult sau mai puțin mistice realizate pe criteriul moralității obiective și nici cea a școlii naturaliste a societății animale primitive care preiau vrând-nevrând, din lipsa altor fundamente contractul tacit ca punct de plecare.

Un contract tacit! Acesta este, ca să spunem așa, un contract necugetat și mai mult de atât; o eroare revoltătoare! O ficțiune absurdă, și mai mult o fantezie malefică!!! O farsă nedemnă! Pentru ca acesta presupune că în timp ce nu eram în stare să am voință, să gândesc, să vorbesc, eu și urmașii mei ne-am obligat, doar prin virtutea de a ne fi lăsat noi înșine victimizați, fără a provoca nici un protest, să ne transformăm în niște sclavi eterni.

Lipsa discernământului moral al Statului ce precede contractul social original

Din punctul de vedere al sistemului pe care acum îl examinăm, distincția dintre bine și rău nu există anterior încheierii contractului social. În acea perioadă, fiecare individ a rămas izolat în libertatea sa sau în dreptul său absolut, nefiind atent față de libertatea celorlalți doar în cazurile în care o asemenea atenție a fost impusă de slăbiciunea sau puterea sa relativă, în alte cuvinte, de prudența și interesul său. Astfel, egoismul, conform aceași teorii, a fost legea supremă, singurul drept existent. Binele a fost determinat de succes, răul de eșecuri, iar dreptatea a fost doar o consfințire a faptului împlinit, oricât de oribil, crud sau infam putea să fie și care a devenit legea în moralitatea politică ce predomină acum în Europa.

Contractul social criteriu al binelui și răului

Diferența dintre bine și rău, conform acestui sistem, începe o dată cu sfârșitul contractului social. Tot ceea ce a fost recunoscut ca reprezentând interesul general a fost declarat ca fiind binele, iar ceea ce îi este opus, răul. Membrii societății ce au acceptat această înțelegere, devenind cetățeni, și-au preluat obligații serioase asumându-și în același timp și datoria de a-și subordona interesul lor personal, bunăstării comune, interesului comun al tuturor. De asemenea, ei și-au separat drepturile individuale de drepturile publice, iar Statul a devenit singurul reprezentant care a fost investit cu puterea de a reprima toate revoltele egoismului individual, având datoria de a proteja fiecare din membrii săi în exercitarea drepturilor sale în măsura în care acestea nu afectează drepturile generale ale comunității.

Statul format pe contractul social reprezintă statul ateist modern. Acum vom examina natura relațiilor în care statul, astfel constituit, este obligat să intre în relații cu alte state similare și astfel cu popoarele pe care le guvernează. O asemenea analiză ni se pare la fel de interesantă și de utilă ca Statul, așa cum este el definit aici, și mai exact Statul modern, în măsura în care s-a separat de religie; acesta este Statul laic sau Statul ateist proclamat de scriitorii moderni. Să vedem în ce constă această moralitate. Statul modern, așa cum am amintit, s-a eliberat de sub jugul bisericii și, prin consecință, s-a debarasat de jugul moralității universale și cosmopolite a religiei creștine, însă nu a devenit pătruns de ideea umanitară sau de etică, care nu se poate realiza fără a se distruge Statul însuși pentru că existența detașată și concentrarea izolată a acestuia este prea îngustă să o îmbrățișeze și să cuprindă interesele, iar astfel, moralitatea umanității ca un întreg.

Etica se identifică cu interesele Statului

Statele moderne au ajuns exact în acest punct. Creștinismul le-a servit doar ca pretext și expresie, doar ca mijloc să prostească naivii, pentru scopurile urmărite în prealabil, care nu au nimic în comun cu țelurile religioase. Iar remarcabilii oameni de stat ai timpurilor noastre ca Palmerstonii, Murarievii, Cavourii, Bismarckii, Napoleonii vor râde în hohote dacă convingerile lor religioase ar fi fost luate în serios. Vor râde și mai tare dacă cineva le-ar atribui sentimente, respect și scopuri umane pe care ei le-au considerat în mod public mai curând niște prostii. Atunci din ce este compusă moralitatea acestora? Doar ceea ce este folositor pentru stat. Din acest punct de vedere, cu foarte puține excepții, acesta a

fost viziunea guvernanților, ai celor mai puternici oameni din toate timpurile și din toate țările, că tot ceea ce este esențial în a conserva, exalta și consolida puterea statului e bun, deși ar putea apărea ca un sacrilegiu din punct de vedere religios și revoltător din punct de vedere al moralității umane și invers, orice acționează împotriva statului este rău, chiar dacă în alte privințe reprezintă lucrul cel mai sfânt și cel mai uman. Aceasta este adevărata moralitate și practica seculară a tuturor statelor.

Egoismul colectiv al asociațiilor private s-a transformat în categorii etice

Aceasta este de asemenea moralitatea statului bazată pe teoria contractului social. Conform acestui sistem, binele și dreptatea, care au apărut o dată cu contractul social, nu sunt nimic altceva decât cuprinsul și scopul final al contractului, ca să spunem așa, interesul comun și dreptul public al tuturor indivizilor, care au format acest contract cu excepția celor care au rămas în afara lui. Astfel, prin binele acestui sistem înțelegem doar cea mai mare satisfacție a egoismului colectiv al asociațiilor particulare și limitate care, fiind bazate pe sacrificiul parțial al egoismului individual al fiecărui membru al său, exclude din mijlocul său, ca pe niște străini și inamici naturali majoritatea vastă a speciei umane, indiferent dacă ea este sau nu formată din asociații identice.

Moralitatea este co-extensivă doar în granițele statelor particulare.

Existența unui singur stat limitat presupune în mod automat existența și, dacă este necesar, provoacă formarea mai multor state. Este aproape normal ca indivizii care se găsesc în afara statului și cărora le va fi amenințată existența și libertatea de către acesta, vor trebui să formeze o liga împotriva acestuia. Și astfel, avem umanitatea risipită într-un număr infinit de state care sunt străine ostile și amenințătoare unele față de altele. Nu există drept comun sau vreun contract social între acestea, pentru că dacă ar exista un asemenea contract și un asemenea drept, majoritatea statelor ar înceta să mai devină independente unele de altele, devenind membri federativi ai unui mare stat. Cu excepția acestui mare stat, care îmbrățișează umanitatea ca un întreg, ea va avea în mod obligatoriu ostilitatea celorlalte state mari din interiorul federației. Acest război va fi întotdeauna legea supremă și nevoia inerentă a adevăratei existențe a umanității. Legea junglei guvernează relațiile dintre state. Fiecare stat, indiferent dacă are o însușire federativă sau non-federativă, trebuie să caute sub pedeapsa distrugerii totale, să devină cel mai puternic dintre state. Trebuie să îi devoreze pe alții pentru a nu fi devorat la rândul său, să cucerească pentru a nu fi cucerit, să înrobească pentru a nu fi înrobit, deoarece două puteri străine și asemănătoare în același timp nu pot co-exista fără a se distruge una pe cealaltă.

Solidaritatea universală a umanității este deteriorată de către Stat

Statul este cea mai flagrantă negație, cea mai cinică și cea mai completă negare a umanității. Acesta distruge din afară solidaritatea tuturor oamenilor de pe pământ și îi unește pe câțiva dintre ei cu scopul de a-i distruge, cucerii și înrobi pe toți ceilalți. Îi preia sub protecția sa doar pe proprii săi cetățeni, cărora le recunoaște drepturile umane, umanitatea și civilizația, doar în limitele propriilor sale granițe. Și, din moment ce nu recunoaște vreun drept în afara limitelor sale, este aproape logic că își arogă dreptul de a trata cu cea mai feroasă sălbăticie toate popoarele străine pe care le poate jefui, extermina sau supune după bunul său plac. Dacă demonstrează generozitate sau umanitate față de acestea, nu este în nici un caz datorită vreunui simț al datoriei; deoarece nu există vreo obligație față de acestea, ci doar față de acei membri care au creat acea obligație printr-un acord liber și care continuă să o formeze pe aceleași fundamente libere și aceasta se întâmplă pe termen lung, devenind propriile sale victime. Iar, odată ce legea internațională nu există, nu a existat în vreo formă reală sau serioasă fără a submina adevăratele temelii ale principiului suveranității statului absolutist, statul nu poate avea nici o obligație față de popoarele străine. Iar când se tratează un popor cucerit în mod uman – dacă nu îl jefuiește, extermină în totalitate, dacă nu îl reduce la cel mai jos nivel de sclavie – se datorează doar unor cauze de oportunism politic și prudență sau chiar din pura mărinimie, dar niciodată cauzată de onoare și asta pentru că are dreptul absolut de a dispune de acesta în felul în care crede de cuviință.

Patriotismul acționează împotriva moralității umane comune

Această negare flagrantă a umanității, ce constituie adevărata esență a Statului, este din punctul de vedere al acestuia datorită supremă și cea mai mare virtute, iar această datorie este denumită patriotism și reprezintă moralitatea transcendentă a Statului. O numim moralitate transcendentă pentru că transcende

nivelul de moralitate și dreptate umană, indiferent dacă este comună sau privată, iar astfel se află deseori în contradicție cu acestea. Astfel, de exemplu, a jigni, suprima, a fura, a prăda, a jefui, a asasina sau a înrobi înseamnă, din punctul de vedere al moralității obișnuite, comiterea unei crime grave.

În viața publică, este considerat contrariul, din punct de vedere al patriotismului, când se fac pentru marea glorie a Statului, cu scopul de a-i conserva sau mări puterea, toate acestea devin o onoare și o virtute. Și această datorie, această virtute, este obligatorie pentru fiecare cetățean patriot. Fiecare este așteptat să îți îndeplinească aceste obligații nu doar în raport față de străini, ci mai ales în raport cu proprii săi cetățeni, membrii și supușii ai aceluiași Stat oricând interesul statului i-o cere.

Legea supremă a statului

Legea supremă a Statului este menținerea acestuia cu orice preț. Și cum toate statele, chiar din momentul în care au început să existe pe pământ, au fost condamnate la o luptă continuă, o luptă împotriva propriilor popoare pe care le-au subjugat și ruinat, o luptă împotriva tuturor statelor străine, care pot fi puternice doar dacă altele sunt mai slabe, și cum nu pot renunța la această luptă doar dacă își va continua creșterea puterii sale împotriva propriilor săi supuși, la fel ca și împotriva statelor vecine, rezultă că legea supremă a Statului este sporirea puterii în detrimentul libertății interne și al dreptății externe.

Statul urmărește să înlocuiască umanitatea

Aceasta este realitatea dură a singurei moralități, al singurului scop al Statului. Să îl venereze pe Dumnezeu doar pentru că el este propriul său Dumnezeu, confirmarea puterii sale și a celei pe care o numește dreptul său și ce reprezintă dreptul de a exista cu orice preț și întotdeauna de a se extinde în defavoarea altor state. Orice îi servește pentru a-și promova acest scop este meritat, legal și onorabil. Iar tot ceea ce îi dăunează este criminal. Moralitatea statului este astfel reversul dreptății și moralității umane. Această moralitate transcendențială a Statului, super-umană și, dincolo de toate, anti-umană, nu este decât rezultatul corupției oamenilor care sunt însărcinați în a prelua funcțiile statului. Se poate afirma pe bună dreptate că acea corupție a oamenilor este o consecință firească și necesară a instituțiilor statului. Această moralitate este doar dezvoltarea principiului fundamental al statului, expresia inevitabilă a necesității sale inerente. Statul nu este nimic altceva decât negarea umanității; este o colectivitate limitată a cărui scop este să înlocuiască umanitatea căreia dorește să i se impună ca obiectiv suprem, în timp ce orice altceva trebuie să i se supună și să îl slujească.

Ideea umanității, absentă în timpurile vechi, a devenit o putere în vremurile actuale

Această afirmație era naturală și ușor de înțeles în timpurile străvechi, când adevăratul concept de umanitate era necunoscut și fiecare om se închina doar zeilor autohtoni, care ofereau dreptul la viață și la moarte asupra altor națiuni. Dreptul uman exista doar în relația dintre cetățenii aceluiași stat. Orice rămăne în afara statului era destinat să fie jefuit, masacrat și înrobit. Acum lucrurile s-au schimbat. Ideea de umanitate a devenit tot mai mult o putere a lumii civilizate și datorită extinderii și creșterii mijloacelor de comunicație, iar deținând influența asupra acestora, mai mult materială decât morală a civilizației asupra barbarilor, această idee de umanitate începe să atragă atenția chiar și minților națiunilor necivilizate. Aceasta idee este puterea invizibilă a secolului nostru pe care chiar statele trebuie să o recunoască. Nu pot să o susțină din propria inițiativă deoarece o asemenea supunere ar fi echivalentul cu sinuciderea, considerând că triumful umanității poate fi realizat doar prin distrugerea statelor. Dar statele nu mai pot nega și nici să se revolte împotriva ei, pentru că devenind prea puternică, aceasta i-ar putea distruge în final.

Statul trebuie să recunoască în maniera sa ipocrită sentimentul puternic al umanității

În fața acestei alternative nefericit, Statului îi rămâne doar o singură scăpare; iar aceasta este ipocrizia. În exterior, statele îți exprimă omagiile față de aceasta idee de umanitate; o laudă și aparent acționează în numele acesteia, însă o încalcă în fiecare zi. Totuși, aceasta nu ar trebui menținută împotriva statelor. Acestea nu pot acționa diferit, poziția lor devenind în așa fel încât și-o pot menține doar prin minciuna, diplomația neavând vreo altă misiune. Și apoi, ce vedem? De fiecare dată când un stat vrea să declare război unui alt stat, începe să lanseze un manifest nu doar către supușii săi, ci întregii lumi. În acest manifest se afirmă că dreptatea și dreptul sunt de partea sa și încearcă să demonstreze

că acestea sunt conduse doar datorită iubirii de pace și a umanității, pline de sentimente generoase și pașnice, care au suferit o lungă perioadă de timp în tăcere până când să se ridice împotriva nedreptăților dușmanilor, forțându-i să ridice sabia. În același timp, se jură că va disprețui toate cuceririle materiale și nu va cauta să își mărească teritoriul și va pune capăt acestui război imediat ce dreptatea este restabilă. Iar adversarul răspunde cu un manifest similar, în care bineînțeles corectitudinea, dreptatea, umanitatea și toate celelalte sentimente generoase se regăsesc de partea sa.

Aceste manifeste ce se opun reciproc sunt scrise cu aceeași elocvență, respirând aceeași indignare cinstită, iar unul este mai cinstit decât celălalt; putem astfel spune că ambele tabere sunt la fel de cinice în minciuni; și doar naivii pot fi păcăliți de către acestea. Persoanele raționale toate cele care au ceva experiență politică, nici macar nu își pun problema în a citi aceste manifeste. Dimpotrivă, caută căi pentru a demasca interesele ce conduc cele două adversare la război și să compare puterile respective a fiecăreia cu scopul de a bănuși învingătoarea luptei. Ceea ce demonstrează că nu problemele etice sunt miza în asemenea războaie.

Războiul perpetuu este prețul existenței Statului

Drepturile oamenilor, așa cum tratatele reglementează relațiile dintre state, sunt lipsite de orice sancțiune morală. În fiecare epocă istorică distinctă, acestea sunt expresia materială a echilibrului rezultând din opoziția reciprocă a statelor. Și atât timp cât statele există, nu va exista pace. Vor exista doar pauze prelungite, armistiții încheiate între statele veșnic războinice; dar de îndată ce statul se simte suficient de puternic încât să distrugă acest echilibru în avantajul său, niciodată nu va da înapoi să facă astfel. Istoria umanității ne împărtășește din plin această problemă.

Crimele reprezintă climatul moral al statului

Acest lucru ne explică de ce de la începutul istoriei și chiar de când statele și-au început existența, lumea politică a fost și continuă să fie la nivelul de înaltă ticăloșie și de hoție nemaîntâlnită, iar ticăloșia și hoția sunt ținute la mare loc de cinste deoarece ele sunt subjugate de patriotism, moralitatea transcendențială și de interesul suprem al statului. Aceste lucruri ne explică de ce întreaga istorie a statelor antice și moderne nu e nimic altceva decât o serie de crime revoltătoare și de ce în trecut și în prezent, regii și ministrii din toate timpurile și din toate țările, oamenii de stat, diplomații, birocrații și războinicii care, dacă ar fi judecați din punctul de vedere al simplei moralități, ar merita o mie de încarcerări de munca silnică. Pentru că acolo nu există vreo teroare, cruzime, sacrilegiu, minciună, impostură afaceri josnice, furturi cinice, jafuri nesimțite sau trădări josnice care să nu fi fost și care să mai fie comise zilnic de către reprezentanții statului, care nu au vreo altă scuză decât acea frază veselă și atât de comodă și teribilă—"rațiunea de stat". O declarație tristă, într-adevăr! Acest motiv a corupt și a dezonorat mai mulți oameni în cercurile oficiale și clasele societății dominante decât creștinismul însuși. Și de îndată ce această declarație a fost rostită, orice lucru devine mut și aruncat la o parte; cinstea, onoarea, dreptatea, corectitudinea, mila dispar și cu ele logica și tot ceea ce are sens; negrul devine alb, iar albul devine negru, oribilul devine uman, iar cele mai mârșave fărădelegi și cele mai cumplite crime devin acte laudabile.

Crima este privilegiul statului

Ce îi este permis statului îi este interzis individului. Așa sună o zicală a tuturor guvernelor. Machiavelli a spus-o, iar istoria, la fel ca și practica tuturor guvernelor contemporane, ne-a împărtășit-o în acest moment. Crima este condiția necesară a existenței statului și astfel își formează monopolul său exclusiv, din care rezultă că individul care îndrăznește să comită o crimă este vinovat de două ori; prima dată el este vinovat față de conștiința umană și dincolo de toate el este vinovat față de stat pentru că își arogă el însuși unul dintre cele mai prețioase privilegii ce aparține statului.

Moralitatea statului în conformitate cu Machiavelli

Marele filosof politic italian, Machiavelli, a fost primul care a dat valoare acestei sintagme (rațiunea statului) sau cel puțin i-a dat adevăratul sens și imensa popularitate de care se bucura tot timpul prin cercurile guvernamentale. Gânditor realist și pozitivist, el a ajuns să înțeleagă, fiind primul care a avut această onoare faptul că un stat mare și puternic poate fi fondat și menținut doar prin crimă, prin multe crime și printr-un dispreț total pentru orice este numit onestitate.

El a scris, a explicat și și-a susținut cazul cu o sinceritate cutremurătoare; și pentru că ideea de umanitate a fost ignorată complet în acest timp, pentru că ideea de fraternitate, nu cea umană, cea religioasă, predicată de biserica catolică a fost, ca întotdeauna, nimic altceva decât o ironie ieftină contrazisă de fiecare dată de faptele bisericii însăși; și pentru că în acel timp nimeni nu credea că acolo există un asemenea lucru ca dreptul popular, pentru că poporul a fost considerat o masă inertă și proastă, un fel de carne de tun pentru stat doar ca să fie impozitat și slăbit prin munca forțată și ținut într-o stare de supunere eternă; având în vedere toate acestea, Machiavelli a ajuns destul de logic la ideea că statul a fost scopul suprem al existenței umane care trebuie servit cu orice cost și pentru că interesul statului stă mai presus decât orice, un bun patriot nu ar trebui să se dea înapoi de la vreo crimă cu scopul de a servi interesele statului. Machiavelli îi sfătuieste și îi îndeamnă să recurgă la crimă și să facă din ea o condiție "sine qua non" a inteligenței politice la fel ca cea a unui patriotism adevărat. Indiferent dacă statul e numit monarhie sau republică, crima va fi tot timpul necesară pentru a-l menține și a-l asigura triumful. Aceasta crimă, fără îndoială, îi va schimba direcția și obiectivul, însă natura va rămâne întotdeauna aceeași. Aceasta va fi întotdeauna încălcarea forțată și permanentă a dreptății și a onestității individului, doar pentru binele statului.

Unde a greșit Machiavelli

Da, Machiavelli a avut dreptate; nu putem avea nici un dubiu pentru că avem experiența a trei secole și jumătate față de experiența sa. Da, istoria ne spune că, în timp ce statele mici sunt virtuozitate datorită slăbiciunii lor, statele puternice se susțin doar prin crimă. Însă concluzia noastră va diferi radical de cea a lui Machiavelli și motivul e destul de simplu; noi suntem copiii revoluției și tot noi am moștenit de la aceasta religia umanității pe care noi am găsit-o pe ruinele religiei divinității. Noi credem în drepturile omului, în demnitate și emanciparea obligatorie a speciei umane. Credem în libertate și fraternitate bazate pe dreptatea umană.

Patriotismul descifrat.

Am văzut deja acest lucru, prin excluderea uriașei majorități a umanității prin punerea în afara obligațiilor și a datoriilor a dreptății și ordinii statul neagă umanitatea cu acest foarte sonor cuvânt "Patriotism" și impune nedreptatea și cruzimea asupra tuturor supușilor săi ca obligația lor supremă.

Păcatul originar al omului ca premisa teoretică a statului

Fiecare stat la fel ca și fiecare religie, presupune că omul este în esența sa păcătos și rău. În statul pe care îl vom analiza acum, binele, așa cum am văzut, începe cu încheierea contractului social, iar el este doar produsul acestui contract. Însa nu este produsul libertății. Dimpotrivă, atâta timp cât oamenii rămân izolați în individualitatea lor absolută, bucurându-se de toate libertățile lor naturale, nu vor recunoaște vreo limită a acestei libertăți care este însă impusă de facto și nu de vreun drept, ei respectând doar o singură lege, cea a egoismului natural. Ei insulta, maltratează, fură,ucid și se devorează unii pe alții, fiecare în conformitate cu nivelul inteligenței vicleniei și a forței materiale pe care o dețin, la fel cum este făcută acum de către stat. Așadar, libertatea umană nu produce bine ci doar rău, omul fiind rău prin natura sa. Dar cum a devenit el rău? Există o explicație în teologie. Adevărul este atunci că statul, când a fost creat, a gasit deja omul în acel stadiu și a stabilit sarcina de a îl face bun, ca să spunem așa, transformându-l pe omul natural într-un cetățean. Unii pot spune că în măsura în care statul este produsul unui contract liber încheiat între oameni și, odată ce binele este produsul statului, înseamnă că el este produsul libertății. Totuși, ar fi în totalitate o concluzie greșită. Statul, chiar și conform acestei teorii, nu este produsul libertății ci dimpotrivă este produsul negării voluntare și al sacrificiului libertății. Oamenii în stare naturală, liberi în mod absolut din punctul de vedere al dreptății, dar de fapt expuși tuturor pericolelor în fiecare clipă a vieții, amenințându-le siguranța cu scopul de a-și asigura și proteja sacrificiul din urma vor renunța la o mai mare sau mai mica bucată din libertatea lor și în măsura în care își sacrifică libertatea de dragul securității în măsura în care ei devin cetățeni devin la rândul lor sclavi ai statului. Prin urmare, vom avea dreptul să afirmăm că, din punct de vedere al statului, binele "nu se naște din libertate ci din contră din negarea libertății".

Teologia și politica

Nu este remarcabilă această asemanare dintre teologie(știinta bisericii) și politică (teoria statului), această convergența a doua lucruri aparent diferite în gândire și fapte care au una și aceeași convingere? Aceea a necesității sacrificării libertății umane cu scopul de a-i face pe oameni niște ființe morale și de a-i transforma în sfinți după unii sau cetățeni virtuosi după alții? Cât despre noi, suntem foarte surprinși, pentru ca noi suntem convinși că politica și teologia sunt ambele strâns legate, izvorând din aceleași origini și urmărind același scop sub două nume diferite; noi suntem convinși că fiecare stat este o biserică terestră la fel cum orice biserică, împreună cu raiul său, reprezintă locuința zeilor binecuvântați și nemuritori și care nu este nimic altceva decât un stat ceresc.

Asemănarea dintre premisele etice ale teologiei și ale politicii

Astfel, Statul, la fel ca și biserica, începe cu această presupunere fundamentală că toți oamenii sunt în mod esențial răi, iar atunci când și-au părăsit libertatea naturală se vor distruge unul pe altul și vor oferi unul dintre cele mai înspăimântătoare anarhii, unde cel mai puternic îl va ucide sau îl va nimici pe cel mai slab. Iar acesta nu este doar contrariul a ceea ce are loc în statul nostru cel exemplar? De asemenea, statul afirmă ca principiu următoarea dogma: "Cu scopul de a stabili ordinea publică este necesar de a avea o autoritate superioară; cu scopul de a conduce oamenii și a le reprima pasiunile pacatoase este obligatoriu de a avea un lider care de asemenea să impună oamenilor un frâu, însa această autoritate trebuie să fie investita într-un om cu geniu virtuos, un legiuitor pentru acești oameni, oameni ca Moise, Lycurgus sau Solon și că acest lider și acel frâu vor întruhipa înțelepciunea și puterea represivă a statului.

Societatea nu este produsul unui contract

Statul este o forma istorică tranzitorie, o formă temporară a societății, la fel ca Biserica, a cui frate mai mic este, dar căruia îi lipsește caracterul necesar și inflexibil al societății care este anterioară tuturor dezvoltărilor umanității și care, fiind părtașă în totalitate la atotputernicia legilor naturale, acțiunilor și manifestărilor, constituie adevărata bază a existenței umane. Omul este născut într-o societate la fel cum o furnica se naște într-un furnicar sau o albina într-un stup; omul este născut într-o societate încă din momentul în care el își îndreaptă primii pași spre umanitate, din momentul în care devine o ființă umană, o ființă posedând o extensie mai mare sau mai mică a capacității de gândire sau vorbire. Omul nu alege societatea, din contră, el este produsul acesteia și este la fel de inevitabil supus legilor naturale care îi dictează dezvoltarea esențială la fel ca toate celelalte legi naturale cărora trebuie să se supună.

Revolta împotriva unei societăți inimaginabile

Societatea a existat înainte și va supraviețui în același timp fiecărui individ fiind în acord cu însuși natura. Societatea este veșnică, ca natura sau mai curând a fost născută odată cu pământul și va dura la fel de mult ca acesta. O revoltă radicală împotriva societății va fi astfel imposibilă pentru om așa cum va fi și revolta împotriva naturii, societatea umană nefiind altceva decât ultima mare manifestare sau creație a naturii lăsate pe pământ. Iar dacă vreun individ care ar vrea să se revolte împotriva unui oraș, împotriva naturii în general și împotriva propriei naturi în particular, el se va situa dincolo de limitele existenței reale și se va arunca în neant, într-un spațiu vid, în abstractia neînsuflețită, în Dumnezeu. Și de aici rezultă că este la fel de imposibil să ne întrebăm dacă societatea este bună sau rea la fel cum este să ne întrebăm dacă natura, cea universală, materială, reală, absolută, sufletul și ființa supremă, sunt bune sau rele. Mai mult decât atât, este o realitate imensă, pozitivă și primitivă care a avut o existență anterioară tuturor conștiințelor, ideilor și tuturor judecăților intelectuale și morale. Este baza reală, aceasta este lumea în care, în mod inevitabil și într-o etapă ulterioară, a început să dezvolte ceea ce noi numim binele și raul.

Statul este un rău necesar

Nu este adevărat în cazul statului. Și nu ezit să spun că statul este un rău, dar un rău istoric, atât de necesar în trecut la fel ca și distrugerea sa totală mai devreme sau mai târziu, la fel de necesare cum animalitatea primitivă și divagațiile teologice au fost în trecut. Statul nu este societatea, este doar una din formele sale istorice, cu un caracter atât brutal cât și abstract. Istoric, el crește în toate țările dincolo de îmbinarea violenței, jefuirii și prădării, într-un cuvânt al războiului și al cuceririi și cu zeii creați într-o succesiune de fantezii religioase ale națiunilor. Încă de la începuturi, a fost și va rămâne

sanctiunea divină a forței brutale și a nedreptății învingătoare. Chiar și în cele mai democratice state ca Statele Unite ale Americii sau Elveția, ele sunt pur și simplu confirmarea privilegiilor câtorva și înrobirea actuală a majorității uriașe.

Revolta împotriva statului

Revolta împotriva statului este mult mai ușoară pentru că există ceva în natura statului ce provoacă rebeliunea. Statul este autoritatea, forța, este afișarea și infatuarea ostentativă a puterii. Nu încearcă să intre în grațiile cuiva, să câștige, să convertească. Tot timpul când intervine, o face cu dizgrație. Pentru că prin natura sa reală, nu poate convinge, ci doar poate să impună și să își exercite forța. Oricât de greu i-ar fi să se prefacă în a-și ascunde natura, el va rămâne agresorul legal al voinței omului și refuzul permanent al libertății sale.

Moralitatea presupune libertate

Și, chiar când statul se bucură de ceva bun, acesta se anulează și se strică doar pentru că acestea vin în urma unei forme de comandă și pentru că fiecare comandă provoacă și crește revolta legitimă a libertății; și pentru că, din punctul de vedere al moralității adevărate, celei umane nu celei divine, binele care este făcut prin comanda de mai sus încetează să mai fie bine și astfel devine rău. Libertatea, moralitatea și demnitatea umană constă exact în aceea că omul face bine nu pentru că îi este ordonat să facă, ci pentru că el concepe astfel, vrea și iubește asta.

Biblioteca Anarhistă

Mihail Bakunin
Imoralitatea statului

Preluat la 19.12.2022 de la <https://iasromania.wordpress.com/>

ro.theanarchistlibrary.org